

Előfizetési árak:
Postán küldve, vagy helyben házhoz hordva:
Egész évre . . . 6 frt — kr.
Félévre . . . 3 frt — kr.
Évnegyedre . . . 1 frt 50 kr.
Községeknek egész évre előfizetve 5 frt.
Az előfizetési pénzek bérmentesen a kiadóhivatalhoz s legelőszörűbben postai utalvánnyal küldendők.

Ismeretlen kézből jött cikkeknek nem közlünk, s csak bérmentes leveleket fogadunk el. Kéziratok vissza nem adatnak.

SZOLNOK-DOBOKA.

TÁRSADALMI, KÖZGAZDÁSZATI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Hirdetési díjak: Egy 30 négyszög centimeter tért elfoglaló egyszeri hirdetés díja 50 kr., ezen fölül 60 négyszög centimeterig 1 frt s így minden megkezdett 30 négyszög centimeternyi tér többlet után 50 kr. számíttatik. Kedvezményül 4—10-szeri beiktatásnál 5%, 11 és többszöri beiktatásnál 10%-nyi díjengedés. Bélyegilleték minden beiktatásnál 30 kr. számíttatik.

Szerkesztőségi iroda és kiadóhivatal: De és Kis-király-utca (Baló-ház)

„Szolnok-Dobokamegye“ hivatalos közlönye.
s a megyei gazdasági egylet

A lapot érdeklő mindennemű felsólamások (reklamatiók) vagy hirdetések a szerkesztőséghez intézendők.

Nyiltéri cikkek garmond sora után 30 kr. fizetendő. Hirdetéseket elfogad Mudrony és György hirdetési irodája a Hon szerkesztőségében, Budapest, Barátoktere 3. sz. Athenaeum I. emelet.

Megjelenik minden vasárnapon.

Az erdélyi gazdasági-egylet kiállítása.

A Kolozsvárt székelő erdélyi gazdasági-egylet, mely az évek hosszú során át híven szolgálja bérmentes hazánk gazdasági érdekeit, s megragadott minden alkalmat annak fölvirágoztatására, fölhasznált minden eszközt annak fejlesztésére, újból egy általa rendezendő gazdasági-kiállítással kíván annak emelésére hatni és munkálni, miként azt lapunk múlt számában jelzők.

Ezen a magyar korona egész területére kiterjedő kiállítás a kertészetet karolja föl a szó széles értelmében. Ennek egyik fő s nemcsak élvezet nyújtó, hanem legnagyobb hasznosító ága: a gyümölcstenyésztés. A kiállítás ezen osztályának szakavatott elnöke, a deési kiállítás érdekében nem csak sikerrel működött, hanem fényképészeti műtárgyaival annak fényét és becsét emelő Veress Ferencz, felhívásában találólag írja, hogy „ki ne fogadná örömmel s ki ne ragadná meg a kínálkozó alkalmat e téren fáradozásának gyümölcseit felmutatni?! A ki a gyümölcs tenyésztésnek valódi becsét ismervén, tudja, hogy jövőben mily hasznos lehet utánna: az ez alkalomnak bizonyára lehet fog; a ki pedig még nem gyümölcstenyésztő, de — gazdasági körülménye parancsolván — jövőben az akar lenni, tapasztalatot gyűjthet magának és kiválasztthatja azon gyümölcsfajokat, melyek éghajlat- s talajban nem válogatván leginkább el vannak terjedve; a gyakorlott gyümölcsész pedig, a ki nagyban termel, kiállított gyü-

mölese elárusítására könnyebben juthat piachoz.

Nagy hazánk e kis része — Erdély — kiválóan alkalmas a gyümölcstenyésztésre, melyet ha mezei gazdánk az eddiginél okszerűbben és lelkesebben vesznek kezelés alá, — különösen a fajok megválasztására nézve, — maguk számára nem csekély jövedelmet biztosíthatnának. Az erdélyi gazdasági-egyletnek kezdettől fogva egyik leghőbb óhajta az vala, hogy a gyümölcstenyésztés hazánkban minél nagyobb kiterjedést nyerjen, mely célra fáradozása mellett tetemes pénzáldozattal is járult; de bármely hasznos egyesület fáradozásai és áldozatai vajmi keveset érnek, ha a nagy közönség saját érdekében lelkesen fel nem karolja az ügyet, a gyümölcstenyésztés szép, jó, nemes és hasznos ügyét. — Az 1879/80-iki tartós kemény tél különösen némely kényesebb gyümölcsfajainkban nagy kárt okozott, azonban vannak oly nemű gyümölcseink is, melyek itt-ott kevesebbet, némelyek pedig sehol sem szenvedtek semmit is. Hogy gazdánk a nagyban leendő tenyésztésre legalkalmasabb gyümölcsfajokat megismerhessék: a rendezendő gyümölcskiállításra az egyik indító ok; továbbá, hogy-e fajokat rendre megismerve, a kiállitoktól annak idejében oltó veszőket kaphassanak s oly mérvben tenyészszék és szaporítsák, hogy azokkal kifelé is kereskedést üzhessenek. — Létünk fentartására az eddig elmulasztott időket sietve kell helyre pótolnunk; nem annyira bérmentes kormány alakulás, mint egyedül hangya szorgalmuk az, a mi jövő életünket biztosítja. Gyarapodásunk és meggazdagodásunk-

den leány belé szeretett s nem képes egy is lemondani róla.

Vesztett volna el a hire is az egész familiának; ily csapodár népet nem is képzelhet az ember; a ki ezekből csak egy mustár magnyit be fogad kebelébe, azonnal úgy meg nő, hogy többé le nem rázhatja nyakáról.

Istenem be boldog volna e világ, ha ezek az ördög szülöttei nem incselkednének s nem furnák be magokat mindenütt az emberek közé. Hiszen az ember oly jó teremtmény, hogy az Isten sem teremthetett volna becsületesebb embert mint az ember.

Nézzük meg csak egy család életét: mint igyekszik az apa és anya mindenik gyermeknek kedvét keresni; mint örülnek ha azok vidámok és egészségesek. Legjobb fatatjaikat nekik nyújtják, a legszebb öltözzettel látják el, s minden féle időtöltésbe s mulatságba szívesen elviszik, csak hogy örömet szerezzenek nekik. És nézzünk meg egy vendégséget, mint örül a gazda és gazdaasszony, ha vendégeik jól találják magukat, mily örömet töltögeti a gazda vendégei poharát s kínálhatja a gazdaasszony a legjobb falatokkal mindeniket.

Ilyen indulattal kellene a városokat, megyéket s az egész országot is rendezni. Mire való az a sok tanácskozás, politizálás, s minden határozat hozatalánál a sok hiába való szavazás. Ez által egy rész mindég elégedetlen marad. Épen most Deés város is mind vesződik a szabályrendeletek javításával s fogadom csak ott lesz vele, a hol eddig volt. Az eféle szabályrendeletek készítéséhez tudni kell, ha azt akarjuk, hogy jó legyen.

Nem régen történt épen Kolozsvárt, hogy

ra, tehát megerősödésünkre minden alkalmat fel kell használnunk, minden talpalattnyi földet jövedelmeztetni parancsol körülményük; hogy pedig ezt teljes mértékben elérhessük szoros egyetértés és kölcsönös szeretetre van szükségünk.

Ezen meggyőződéstől mi is áthatva s ezt táplálva, fölhevük megyénk birtokosságait, egész gazdaközönségét, az e tárgyban a járási szolgabíráknak, körjegyzőknek, s több birtokosoknak lapunk közelebbi számához mellékelt és megküldött programra és azt egész terjedelmébe becses támogató figyelembe ajánljuk. Hazafias bizalommal kérjük fel megyénk buzgó szolgabíráit, körjegyzőit, s a közjónak minden lelkes barátait, hogy hassanak és működjenek ez ügyben, s legyen aként fölkarolva, hogy megyénk illetőleg annak kertészete lehetőleg minél teljesebb mérvben jelenhessen meg e versenytéren.

Tudjuk ugyan, hogy megyénk területén a gyümölcsészet fölvirágoztatása csak a kezdet elején van; s azt sem feledjük, hogy megyénk területén ez évben nagyon szorvanyos a gyümölcs termés. sőt a kertészet többi ágaira nézve is nem volt kedvező az időjárás, de azért reméljük, hogy gazdánk s gazdaasszonyaink nem fognak teljesen hiányozni e versenytéren, s ez érdekében megyénk gazdasági egyletének titkára készséggel szolgál mindennemű utasítással és közvetítéssel is.

egy szavazó polgár elfeledte a nevét annak, a kire szavaznia kellett volna, s miön lenevették érte, elkáromkodta magát s össze szította az egész, hogy miért csinálnak az emberből bolondot mikor ő nem tud hozzá. S igaza volt, mert honnan tudhatja valaki, hogy ki lenne jó polgármesternek.

Az indusoknál Amerikában volt egy fejedelem, a kinek tizenhárom arasz volt a hasa s nagy tekintetű ember volt.

Nó hát, ha nagytekintetű polgármesterre van szükség, válasszunk ilyent. Ezt mindenki megteheti, mert megismerszik nagytekintetű terjedelméről. Kötelességül kell aztán szabni, hogy mindig az asztalfőn üljön, s hathatós poharakat köszöntgessen és üritgessen.

Rendőrnek jó lenne valami fürge s vékony fenyőszál termetű ember, ki épen azt a szerepét vinné, a mit nagy vendéglőkben szoktak a kelnerek t. i. minden embert felkeresne s megkérdené, hogy miféle ételt, italt vagy egyebet parancsol, s rögtön szolgálna is vele mindenkinek.

A végrehajtók járnának fel minden házat, de ne azért, hogy a szegény emberek párnáját elvigyék, hanem azért, hogy a hol nincsen elég párna oda vigyenek s adjanak.

Irnoknak olyan embert tennék, a ki legtöbb ingyen szivart tud elszini délelőtt és délután a cukrász előtt.

A pénzüntézetek, kíséítő- és takarékpénztárak megmaradhatnak úgy a mint vannak, t. i. onnan mindenki pénzt vehessen kölcsön s a mig vissza nem fizeti, az igazgató ne adja ki a

A „SZOLNOK-DOBOKA“ TÁRCAJA.

III. Egy nem természet tudós beszélgetései.

Megházasodott az ördög, feleségül vett egy vén boszorkánt. — Ugy látszik nem valami derék ember volt ő keme, azért választott vén boszorkánt. Egyéb iránt lehet, hogy nem is kapott fiataalt, mert az ma nincsen, vagy talán ő maga is vén ördög volt.

Boldog életet éltek-e együtt, azt csak az ördög tudná megmondani. Én csak annyit tudok s azt is régen hallottam, hogy rövid időn kilencz leányuk született, kiket az egyetlen rosz vallás t. i. a kárvallás papja megkeresztelt a következő nevek: Irigység, Csalárdság, Fösvénység, Kétszinség, Hazugság, Képmutatás, Kevélység, Pletykaság, Rágalmazás. — S ki hinné el, alig lettek megkeresztelve a kisasszonykák, azonnal oly szépen kezdettek nőni, hogy reggeltől estig egészen kész eladó leányokká fejlődtek ki s mindjárt meg is kérte feleségül az Irigységet egy pap, a Kétszinséget egy ügyvéd, a Képmutatást egy doctor, a Kevélységet egy katona, a Fösvénységet egy uzorás, a Csalárdságot egy haszonbérlo, a Pletykaságot egy titkár, a Rágalmazást egy hirlapíró, a Hazugságot egy mester ember és egy kereskedő szerette meg s maig is vetekednek felette, hogy melyik érdemelje leginkább. Fia a vén tisztelt öregnek nem született csak egy; elég volt ez is magnak, mert ennek neve lett Nagygravágy s oly deli ifjává nőtte ki magát, hogy min-

Jakab Bogdán Szamosujvár képviselőjének beszámolója.

Városunknak egykori közkedvességű polgármestere, jelenleg országgyűlési képviselőjének beszámolásáról nem tartom fölöslegesnek bár rövid vázlatosan is némi ismertetést elapok utjána megyeközönsege tudomására hozni annál is inkább, mert ezen politikai eljárásnak az újdonság üde színezete érdekét nem fokozza. Értésülvén városunkban körünkbe érkezteről, tisztelői nagy számából többen eleibe kocsiztak s ezek közt jelesen szeretve tisztelt polgármesterünk, s az itteni egyház gör. kath. püspökség tagjai képviselve valának, s az ismert jeles szónok kanonok Gulovics János Iklód községében várva be, itt szívélyes meleg szavakkal fogadá s üdvözlé a körünkbe érkezett képviselőt, ki ezen nem várt és talán miként magát kifejezé, ki sem érdemlett kitüntetést meghatva köszöné meg, s itt a szónok mellett a diszes püspöki kocsiba helyet foglalva vonult be a városba, a mely zajtalan csendünkben élénk mozgalmat költe fel.

A városi vigadó nagy és diszes termében felgyült választók előtt — melynek diszes soraiban több lelkes honleányok valának jelen — tartá beszámoló beszédet. Az országgyűlés lejárt két időszakának, de jelesen az utóbbinak, mint a mely bérczes hazánkra nézve a nagy fontosságú birtokrendezési törvényt megalkotá működését részletezé hangsúlyozva a büntető törvény megteremtésének horderejét. Főlemliti, hogy bár mint szónok nyilvánosan szónoklatával nem kívánt ragyogni, különben is a multban tartott fényes szónoklatok is e városnak az óhajtott előnyöket nem hozhaták meg, de igyekezett zajtalan munkásságával a hazának javára munkálni s így az előtte annyira kedves városának, ki nek benne vetett bizalmát soha feledni nem fogja, és szíve utolsó dobbanásáig nem szűnik meg, bár hová vezesse sorsa javát, virágzását, bár hol és mikor munkálni, s óhajta, hogy jólétben, boldogságban virágozzon e város s annak örvendezzen minden polgára.

A terjedelmes jelentést s annak kitűnő részleteit lelkes éljenzéssel fogadá a jelen volt diszes közönség. Másnap a városunkban székelő egy. gör. püspök asztalának vala vendége, a tiszteletére adott diszes ebédre többen valának hivatalosak, hol az izletes felterítést élénk és kedélyes felköszöntések fűszerezék. Még egy pár napot töltve ismerősei, barátai és tisztelői körében távoza el városunkból, s mi szívélyes Isten veledet mondunk azon férfinak, ki mint polgármester igen váltóját, hanem tartsa benn, ha épen úgy tetszik üljön reájuk.

Pénztárnoknak jó lenne goromba embert tenni azon utasítással, hogy ha a szegény ember be viszen egy pár forintot, ne számítsa annak nagyobb részét végrehajtás, árverezés, községi, törvényhatósági s több eféle rovatokba, hanem mondja meg nyiltan ilyen formán: édes jó aszszonyom a minap behozott 2 frtot, most 3 frtot; kettő meg három az kilencz, már is többet hozott mint kellett volna, kérem ne alkalmatlankodjék annyit az ember nyakán, mert a hátához verem ezt a mankos botomat. Az ember nem is nyughatik tőlük csak mindig számoljon nekik.

A templomokat "meghagynám a mint vannak, hogy az ifjak és leányok szabadon nézegethessék ott egymást szembe, de a gyónást eltiltanám, egyedül a fülbe való gyónást hagynám meg, hogy a papnak a félénkek sugják meg kit szeretnek s a papnak kötelessége legyen azt az egyházfi által előhozatni s rögtön egybe esketni azon nap.

A katonákat úgy soroznám bé, hogy ne csak az ép fiatalok, hanem a leányok közül is a szebbek mind sor alá kerüljenek s ne hármassorban menjenek, hanem páronként, egy fiu egy leány s ne háboruba menjenek, hanem mindig csak májálisra.

A hadnagyoknak megrendelném, hogy midőn parádéba kirukkolnak, mindeniknek a bal oldalán kard legyen, a jobb oldalán pedig egy szép menyecske.

A vén generálisoknak pedig mind 16 éves

nehéz viszonyok közt tett hasznos szolgálatai által érdemesítette magát városunk közéletében.

—a.

A deési kir. törvényszék felügyelő bizottságának megalakulása.

Deés, 1880. szeptember 25.

A magyar büntető törvénykönyvnek f. év szeptember 1-én történt életbe léptetése alkalmából szükségessé vált annak 43-ik § sa szerint össze állítandó „felügyelő bizottság“ megalakítása.

Igazság-ügy miniszter úr ö nagyméltósága e czélból f. év augusztus 9-ről ^{2106.} _{I. M. E.} sz. a. kelt rendeletével, közölvén a deési kir. törvényszék elnökével az összes kir. ügyészségek és kir. járásbírókhoz az 1878. évi V. törvényezikben megállapított büntetések végrehajtása tárgyában kiadott körrendeletét, s az a mellé csatolt 8 drb utasítást, felhivta említett törvényszéki elnököt, hogy a deési kir. törvényszék felügyelő bizottságát utasítás szerűleg alakítsa meg, s intézkedjék, miként a bizottság első rendes ülését f. évi október hó első felében már megtarthassa.

A deési kir. törvényszék elnöke ezen rendelet teljesítése czéljából mai nap d. e. 10 órára a kir. törvényszék üléstermébe alakuló ülésre meghivta mindazon közegeket, kik tekintettel arra, hogy a deési kir. törvényszék felügyelő bizottságának hatásköre nemcsak a deési kir. törvényszék foglázában, hanem a szamosujvári országos fegyintézetben letartóztatottakra is egyiránt kiterjed, ezen kettős hivatásu felügyelő bizottság törvényszerű tag állagát kell hogy képezzék, kik mindnyájan meg is jelenvén, kir. törvényszéki elnök Keul József részéről az összehívás czélját taglaló beszéd által üdvözlötven, a deési kir. törvényszék felügyelő bizottsága következő tagokból megalakított:

Elnöke: Keul József kir. törvényszéki elnök. Tagjai: Bruszt Ignác kir. ügyész, Czóbel Pál szamosujvári fegyintézeti igazgató, Bartalis Miklos reformatus-, Papiu János gör. katolikus-, Pap János rom. katolikus-, Geazsa Titusz görög keleti fegyintézeti lelkészek, Dumbráva László és Máté György fegyintézeti tanítók, gróf Bethlen Pál és gróf Kornis Viktor Szolnok-Dobokamegye közigazgatási bizottsága által megválasztott tagok, a jegyzőkönyv vezetésével Hoszszu László Béla kir. törvényszéki jegyző bizatván meg.

A felügyelő bizottság megalakultnak nyilvánítása után elnök szakszerű székfoglaló beszédében elmélkedvén a felügyelő bizottságok szerkezeti leányt adnék feleségül, hogy ne unják magokat s adjutánsul egy fiatal örmestert. *)

Szükség volna egy kiházasító együletet is állítani. Oda a ki beiratná magát, esztendő alatt mind férjhez adnák, még pedig a szegény leányokat mind gazdag férfiakhoz, a törpéket magosakhoz, a szőkét barnához, a barnát szőkéhez, általában mindeniket olyanhoz, milyent szíve ábrándos holdvilági estéken alkotott eszményképül. **)

Egy általában az egész világot reformálni kellene, mert oly rosszul jön, midőn ártatlan kis leánykák mosolyognak a vén satrantyuk szemébe, kiknek oly nagy kinlódásba kerül vissza mosolyogni rájuk, épen mintha valami bivaly bornyu akarna mosolyogni.

Az ifjak pedig ha begyűlnek tánczestélyre úgy rá esnek egy-egy szép menyecske csokjára, hogy készek azt elárverezni 10—11 forinton a töröksebesültek javára. Tudhatna pedig minden fiatal annyi törvényt, hogy az árverést meg kell hogy előzze a per feljegyzés, békebelezés, ezután a végrehajtási kérés, lefoglalás satb., vagy pedig minden további kihaltatáson kívüli beléegyezés szükséges, más különben a férj megsemmisítő panaszszal élhet. Ezért ne csudálkozzanak, ha az ily visszás dolgokat kiharangozza Deésen

ANDRÁSBÁKÓ,
harangozó.

*) Higgye el e lap t. olvasója, hogy egy olyan adjutánsörmester én is szeretnék lenni
Iap szedő.

**) Ajánljuk e szabályrendeleteket Deés város tanácsa figyelmébe.
A betűszedők.

feladatáról s hatásuk irányáról, azon óhajtságának kifejezése mellett, hogy a deési kir. törvényszék felügyelő bizottsága feladatának minden irányban megfeleljen s a bizottság új elhivatása kötelmeinek teljesítésére minden egyes bizottsági tag támogatását kikérve, ezen ülés tanácskozását megnyitottnak nyilvánítja.

Erre felolvastattak a felügyelő bizottságok megalakítása, ügy rendtartása s a büntettek vagy vétségek miatt szabadság-vesztés büntetésre elítéltek feltételes szabadságra bocsátása tárgyában kiadott igazságügy miniszteri rendeletek és utasítások, melyek tudásul vétetvén, megállítottak azon idő pontok, melyeken a felügyelő bizottság havi, és illetve két havi rendes üléseit tartandja, s melyek Deésre nézve folyó év október haván kezdve minden hó 8-ka d. e. 9 órájára, Szamosujvárra nézve pedig ugyancsak f. év október haván kezdőleg minden második hó 9-ke d. e. 10 órájára lettek megállapítva, utóbbi ülési helyre nézve azon hozzá adással, hogy ha az illető ülési nap vasárnap vagy ünnepnapra esnék, azon esetben az ülés a vonatkozó vasárnap vagy ünnepnapot követő mivesnap d. e. 10 órájára halasztottnak fogna tekintetni.

Több tanácskozási tárgy nem lévén, elnök az ülést azon hozzá adással zárta be, hogy a jelen alakulási ülésről felveendő tanácskozási jegyzőkönyv egy-egy másolata tájékozás végett a kebli felügyelő bizottság minden egyes tagjának s a deési kir. törvényszék területén találtató minden kir. járásbírósnak meg fog küldetni.

Részünkről is óhajtuk, hogy a deési kir. törvényszék megalakult „felügyelő bizottsága“ humaniszticus feladatának minden irányban megfeleljen.

TENAX.

LEVELEZÉS.

RETTEG, 1880. szept. 28.

A lefolyt őszi vagy Szt.-Mihály napi országos vásárunk a szó teljes értelmében silányul ütött ki, melyre bár ha a folytonos esőzés s alkalmatlan zordon idő nagy befolyással volt, de annak okát kereshetjük az általános pangásban is, melynek következtében a mi piacunk is szokatlan gyéren vala látogatva, mint az eladó, mint a vásárló közönségtől. És hogy igénytelen községünk vásárai mekkora forgalomnak örvendettek a multban, mutatja az, hogy jelenleg is nemesak a Székelyföldről, hanem még az ugynevezett Csángó magyarok közül is Bukovinából megkeresték piacunkat juh-vásárlás végett, azonban ennek árát oly magosnak találták, hogy nem tehetének bevásárlásokat. Legyen szabad itt a baromvásárról főlemlitni, melyszerint elkelt 20 pár ökör, 74 pár tehen, 41 pár tulok, 14 pár üdő, 62 pár borju, 4 1/2 pár bival, 14 pár ló; — 400 pár juh, 100 pár kecske, 100 pár sertés, 25 pár malacz.

Mindezek a szokott árak közt. Ezen gyenge baromvásárból következtethetni, hogy a rövidárus kereskedőknek és iparosoknak mily gyenge keresletök vala.

R.

PÁNCZÉLCSEH, 1880. szept. 28.

Korunk haladásának elvitázhatatlan bizonyossága azon érdekelttség a népnevelés ügye iránt, melylyel országszerte találkozunk. És ez érdekelttség nem csak az iskolák felállítására körüli buzgóságban határozodik, hanem találkoznak áldozatkész honfiak és honleányok, kik a szomorú anyagi viszonyok közt levő szülők, illetőleg azok gyermekeinek oktatását lehetővé tenni óhajtják. E nemes czélból vala rendezve községünkben egy szépen sikerült műkedvelői előadás, melyre vidékünk értelmisége, — dacára a mostoha zivatáros időnek — igen szép számmal jelent meg. Két kis vigjáték, u. m.: „Légy ott“ és „Már alszik“ egy-egy felvonásban lettek előadva. A szép sikerért mindenek előtt Nánási Gézané urasszonynak, bájos unokája: Tuszkó Magda és nagyon kedves vendégünk Soós Mariska kisasszonyoknak szavazunk hálát, kik közül az első a háziasszony fírasztó tisztét a legszeretettelőbban tölté be, míg Soós Mariska és Fuszko

Magda kisasszonyok játékuikkal bájolák és ragadák el a különben hálás közönséget, mely a valódi érdem megjutalmazására valóságos virágözönnel árasztá el e két kitűnő szereplő nőt.

Deési Lajos úr közreműködésével sikerült is a műkedvelőknek oly élvadászt szerezni, mely sokáig leendő a zsufolásig megtelt terem vendégeinek kellemes emléke, melynek eredménye volt 22 frt 52 kr. a helybeli iskola szegény növendékeinek felruházására, mely összeghez felülfizetéssel járultak: Válya Ferencz ur, cs.-gorbói főszolgabíró 2 frt. Ballok Károly, k. járásbíró úr 1 frt. Bodor Károly úr 1 frt. Dócsei Sándor úr 1 frt. Ocsvay Polixéna urhölgy 1 frt. Gogomán Ferencz úr 1 frt. Schwartz József úr 1 frt. Miklósy Jézsef r. f. lelkész úr 1 frt. Zdroba Demeter g. kath. lelkész 50 kr. Fogadják mindnyájan köszönetünk a szent ügy érdekében.

Előadás után tánczoltunk. Éjfélkor a füzértáncz változatos „tourjai“ gyönyörködtették nem csak a tánczoló párokat, hanem azokat is, kiknél a táncz a fiatalok élmények közé már nem tartozik.

Terpsichorenak persze a mint szokás viradtig áldoztunk, s a szomszéd étteremből még hajnalban is a tánczterembe ható kedélyes dallok e szép dallt jutatták eszünkbe:

„Bár csak ez az éjszaka
Szent-György napig tartana.“

W. D.

DEÉS, 1880. szept. 30.

A nevelés és oktatás terén felmerülő minden haladást örömmel észlelünk és üdvözlünk. Városunk és megyénk területén az oktatás egyik fő hivatott közege, az állam által segélyezett községi polgáriskola, szabadon remélni a benne felmerült és leviharzott viszállyos jelene-tek után szebb jövőjét, s hivatása közhasznu eredményét. És a nálunk kellő mérvben fel nem karolt nőnevelés egy szebb jövőjének zálogaként tekintők a polgáriskolával egy időbe felállított előbb felsőbb s most polgári leányiskolát. De ha ennek multjára visszatekintünk, ha szabad annak létszámából szűkségessegére következtetni, e tekintetben nem találunk támogatást. Azonban ennek okát inkább kereshetjük az ezt föltételező s az ennek mintegy alapját képező elemi leánytanodáinkban, melyeket felekezeteink saját erejükön tartanak fenn s igyekeznek fejleszteni. Ennek adá bizonyosságát a helybeli helyvéthitű egyházközség, midőn a várossal tett csere utján lehetővé lett elemi leánytanodájában működő két tanerő mellett egy újabbat beállítani. És ezen állomásra a közelebbi mult vasárnapon egyhangulag választá meg a kolozsvári nőtanító képezdében kitűnő sikerrel végzett és tanképesített Turbucz Mari kisasszonyt. Mi üdvözljük az egyháznak ezen szerencsés választását, hol a képesség mellett a tapintat, szorgalom s megnyerő modor mind párosulva találkozik. Azonban szomoruan kell fölemlitenünk, hogy Deési Irén k. a. magán elemi leánytanodáját, mely a magasabb nőnevelés igényeinek megfelelőleg vala berendezve, a kellő támogatás hiányában, kénytelen volt intézetét szűkebb körre szorítani. Reméljük, hogy az illető szülék nem fognak késni átértve, hogy az alapos és több oldalú nevelés gyermekeiknek a legtöbb előnyt adó kincs: újból csoportosulnak ezen oly szép eredménnyel virágzó magán-intézet körül s ez által lehetővé teszik az eleibe tűzött szép és nemes czélnak létesítését. A nevelés terén örvedetes mozzanatként még felemlítjük az iparos tanoncok számára felállított ismétlő kétosztályu iskolának egy újabb tanerő, a helybeli községi iskola derék tanítója Nagy Kálmán alkalmazása által egy újabb osztályall szaporítását. S még föl kell említenünk a Sachs Mór által a minisztertől is engedélyezett magán elemi tanodát, melyben az izraelita növendékek hazafias szellemben leendő neveltetése van czélul kitűzve.

Tnr.

Országgyűlés.

Az országgyűlés utolsó ülészaka megnyílt. A képviselők legalább is voltak harmadfél százán. Legsűrűbb csoportot a kormánypártiak képezték.

Miniszter is megjelent őt, de a kormányelnök hiányzott; ép akkor fogadta Pécsét a törvényhatósági küldötségeket. A különböző párti honatyák közt sokkal szivesebb volt a kölesönös ülvözlés, semmint azt valaki a lapok szenvedélyes herczehurezái után gondolhatná. Itt ellenfelek állnak egymással szemközt, nem ellenségek. A pártokivüliek tekintélyei közül többen hiányzottak: gróf Lónyay Menyhért, Széll Kálmán sat. Az ülészakot megnyitó királyi leirat felolvasása után Péchy Tamás a ház jóakaratu támogatását kérve, megkezdé jelentéseit. Először is elhunytakról szólt, melegen emelve ki Csengery Antal érdemeit s mély részvétellel említve Márkus István elhunytát, kit a haza és ház oly korán elveszített, sat. Aztán lemondások és új választásokat jelentve be, a kérvények bemutatására került a sor. Több törvényhatóság az egri zászlóügyben példás büntetést kért, a budapesti fenyítőszék pedig azt jelenté be, hogy Verhovay Gyula párbajért kétheti fogságra ítéltetett. Első alelnöknek újra megválaszták b. Kemény Jánost. Második alelnök Szontagh Pál (nógrádi) lett ismét. Az egyesült ellenzéknek jelöltjei sem voltak s üres lappal szavazott. Háznagy Kovách László maradt. Érdekes mozzanata volt az ülésnek Tisza Kálmán válasza a zsidóügyben. Először is visszautasítá Miklós István ama nézetnyilvánítását, mintha a kormánypárti Istóczy antisemita irányzata a kormány és pártja nézetétől nem eshetik távol. Ily föltevés ellen mondá a kormánypárti sajtó, és a kormány magatartása a legkétségtelenebb biztosítékot nyújtja. Megjegyzé, hogy szabad országban sok olyan mozgalmat indítanak meg, melyet a kormány nem helyesel, de nem is gátolhat meg, míg a törvénybe nem ütközik, vagy osztályok, felekezetek közt elleségeskedést nem idéz elő. Ha ily izgalom keletkezik, a kormány mindig teljesíteni fogja kötelességét. Az antisemita szövetkezet alapszabályterve különben nincsen a kormány elé terjesztve s így azt sem meg nem erősíthető, sem el nem utasítható. Miklós István a kormányelnök válaszána megnyugtató részét tudomásul vette; megjegyzé azonban, hogy veszélyessé válható társadalmi mozgalmaknál czélszerűbb lenne előre intézkedni. Erre Istóczy felkiáltott: „Hát a szociál-democrazia, melynek ön egyik vezére?“ A jobb oldalon nevettek, a balon ellenmondtak. A kormányelnök válaszáat a ház tudomásul vette.

Irodalom.

Az „Országvilág.“ Képeslap a magyar művelt közönség számára folyó hó 1-ével új évfolyamot kezdett. E mű buzgó kiadója Rautmann Frigyes, hogy új és széles elterjedésnek örvendő képes állalatának állandó becsét szerezzen, Szemlér Mihály akadémiai képvisőnek a magyar országgyűlési választások egyes epizódjait derült, komikus, sőt tragikomikus jeleneteiben visszatükröző kép-cyklusát nyerte meg, a következő 10 czímmel: „Kortések. Kortés az ellenfél táborában. Képvisező ajánlás. Választók menete. Szavazás. Megakadályozott választás. Disz járat. Disz ebéd. A feleség mindennek véget vet.“ Előfizetés ára: egész évre 10 frt. Egyes füzet ára 40 kr.

A szépirodalmi termékek közt nem kevésbé fontos hivatást tölt be a „Képes Családi Lapok“, melynek 50-ik füzete hasznos és mulattató változatos tartalommal s igen szépen sikerült kivitelű képekkel jelent meg. Tartalmából a következőket említjük fel: Gerőfyné. — Rokonszívek találkoznak. Elbeszélés, írta Hevesi József. — Szent Anna tava. Székely néprege, írta Benedek Lajos. — Lant és kard. vagy: Petőfi élete és halála. Írta Aldor Imre. — Rudolf trónörökös nászkocsija. — Szüret a háznál. — Neró Róma égése alatt. — Egy helyett kettő. Elbeszélés, írta Oláh Béla. — Földrengések a mult évben. — A bankár ur titkai. Braddon E. regénye. Humor: Huta ur balsorsa. Mozaik: — Szerkesztői üzenetek. — Képek: Gerőfyné. — Rudolf trónörökös nászkocsija. — Szüret a háznál — Neró Róma égése alatt. — A humorban: Huta ur Balsorsa. Kilencz képpel. — A mozaikban: Kéveszedés. — A meléklapon: Olvasóinkhoz! — A hét hirei. — Hetinaptár. — Kérdé-

sek és feleletek. — A boríték on: Sakkjáték. — A feleletek folytatása. — Hirdetések. — Előfizethetni Mehner Vilmos kiadóhivatalánál, Budapesten, kalap-uteza 6. sz. — Előfizetési ára a „Nővilág“ cz. divatlappal egész évre 6 frt, fél-évre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr.

Pártolást érdemel a Fuchs testvérek kiadásában Budapesten Tölgyesi Mihály szerkesztése alatt megjelenő „Földgömb“ szépirodalmi képes hetilap ismeretterjesztő rovatai, érdekes regényei és elbeszélései miatt. Ára: egész évre 6 frt.

VEGYESEK.

— Olvasóinkat, kik előfizetési pénzzel hátalékban vannak, tisztelettel kérjük, sziveskedjenek hátalékaikat és a folyó negyedre eső előfizetéseiket legkésőbb folyó hó végéig kiadóhivatalunkhoz beküldeni.

— Az ő felségének Pécsről való elutazása alkalmából hozott ovatiók, még a fogadtatás nagyszerűségét is felülmúlták. 26-án reggel 5 órakor érkezett Bécsbe Pécsről, és közvetlenül Schönbrunba ment.

— Megyénk közigazgatási bizottsága f. hó 8-án tartja rendes havi ülését.

— Megyénk gazdasági-egylete folyó hó 5-én d. u. három órakor igazgatói választmányi-gyűlést fog tartani.

— A földmívelési miniszter „a fagykárt szenvedett fák orvoslására“ kiadott utasítást megyénk gazdasági egyletének is megküldvén az a titkári hivatalban rendelkezésre áll.

— A gabona ára egész Európában szilárdul áll, de nagy élénkség a vételben sincs. A törökbuza törés megkezdődésével látjuk azt, hogy ez év termelése tul volt becsülve, a zab termést kivéve. A szüreti kinézések is nem igen kedvezők, a szőlő a közelebbi esős és hűvös napok alatt nem czukrusodott. A havasok csucsai már hóval borítvák.

— Herczeg Bismarck, mint porosz kereskedelmi miniszter, a magyar kormányhoz átiratot küldte, mely szerint a magyar szőlő bevitelét Németországba eltiltja, ha a filoksza nálunk csakugyan úgy terjed, a hogy a lapok írják. A kormány sietett felvilágosítani a hatalmas minisztert, hogy van ugyan itt-ott filoksza, de nem valami félelmetes elterjedésben. Hanem hát nálunk a sajtó minden kis tüzből oly nagy füstöt fű, hogy gyakran sirhatunk bele.

— Pénzügyminiszter önmlga Maksai Albert deési kir. adóhivatali díjnotot VI. osztályu adótisztte nevezte ki.

— Vallás és közökt. m. kir. miniszter önmlga tapasztalván, hogy a lelkészek az anyakönyvek vezetésénél a szükséges adatok hiányában kellő pontossággal nem járhatnak el és így néha ingadozó jelzőket, u. m. „állítólag törvényest“ kénytelenek használni, elrendelte, hogy 1.) Az anyakönyvek vezetésével megbízott közegek szigoruan köteleztetnek a kereszteltek bejegyzésénél azok törvényes vagy törvénytelen születésükre nézve biztos tudomást szerezni, különösen az előttük ismeretlen szülék gyermekeinél amazok házassági bizonyítványát bekívanni illetve bekövetelni. 2.) A szülésznők mulhatlanul tartoznak minden keresztelés alkalmával a törvényes ágyból szülöttek szülőinek házassági levelét magukkal hozni s az anyakönyvvezetőnek bemutatni, illetőleg a szüléket, hogy ezt tegyék figyelmeztetni.

— A törvényhatósági úton a folyó évben teljesített munkálatok, valamint a házilag épített vagy javított műtárgyak számba vételét és felülvizgálatát megyénk alispánja a kir. építészeti hivatal főnökével folyó október hó első napjaiban fogja megkezdeni. A felülvizgálatnál hátalékban maradt munkát semmi szín alatt után pótolni nem engedi, hanem a hátalékban maradt közmunka napszámok kétszeres váltsági árban lesznek felhajtva.

— A 63-ik sz. cs. és kir. hadkiegészítő parancsnokság kerületéhez, miként illetékes helyről értesülünk az idei felavatott ujonczoknak bevonulása nem október hó 1-én történend, hanem egy későbbi határidőre rendeltetett, tehát az ujonczok behivatásaikra odahaza várjanak.

— A kolozsvári loavatási bizottság tudatja az érdeklődőkkel, hogy Kolozsvárt minden héten

egyszer hétfő napon 8—11 óráig a bizottság által lóbevásárlások eszközöltetnek.

— **A magyar honvédségről** a prágai „Czech“ nagyon elismerőleg nyilatkozik s egyúttal kiemeli a magyarság ama vívmányát, hogy a honvédségben külön magyar hadsereget bir, külön szervezettel, melynek központja Budapest. — **Romániában** a nagy záporok a plojest-predeal-brassói vasutat három helyen szétrombolták. — **Beregszászból** naponként öt-hat métermázsas szállót küldenek megrendelésre, s mázsáját 15 fittal fizetik meg. — **A hadügyi budget** a jövő évben hat millió forinttal lesz nagyobb az ideinél. — **Csaban** most egy angol gazdag vállalkozó, Cavallier Ede időz, ki az alföldön több vicinális vasutat akar építeni, mely célra még három társával negyven millió frtot szánt; Cavallier állítólag úgy megszerette hazánkat, hogy állandóan Nagyváradon akar megtelepedni. — **A bihari vörös-keresztifőkegylet** megtartja alakuló gyűlését, miután tagok már szép számmal iratkoztak alá. — **Bukarestből** megezáfolják azt a hirt, mintha a Bratianókormány le akarna mondani. — **A görög kormány** intézkedéseket tesz, hogy nyolczvanezer főnyi hadsereget állithasson sikra; aligha nagyobb fele papiroson nem marad. — **A Munkácson** tervezet orosz lap: „Szlovesznoszty“ nem indul meg, mert mint egy oroszországi közlöny írja: Magyarországon orosz lapot adni ki annyi, mint szélmalomokkal harcolni. — **A magyar gyáripár** fejlesztése érdekében tanácskozások folynak a

kereskedelmi minisztériumban s jellemző, hogy a bécsi sajtó ebbe is beleavatkozik és jajveszékkel, mert a magyar kormány „erőszakos módon“ igyekszik versenyt teremteni az osztrák gyáripárnak. — **A szultán** titkos fermannal főkörmányzójává nevezte ki Riza pasát, utasítása szerint Dulcignót átadni nem szabad. Dulcignó bombáztatását elhalasztották. A berlini signator hatalmak Konstantinápoly megszállását tervezik a szultán további vonakodása esetén.

HIVATALOS RÉSZ.

Szolnok-Dobokamegye főispánjától.

1167.—1880. sz.

Nagyságos Szarvadi Pál kir. tanácsos-alispán urnak

Deésen.

A kormányzatom alá helyezett megye közig. bizottsága 1877. évi 623. sz. rendeletével intézkedett aziránt, hogy a volt cs. kir. helytartóságtól 1856. évi márczius 6-ikról kiadott utrendőri szabályok érvényben tartassanak. Volt alkalmam látni, hogy Nagyságod a közig. bizottság rendelkezésének érvényt szerzendő a szóban forgó utrendőri szabályzat érvényben tartása iránt a kellő intézkedéseket még 1877. évi június havában megtette. Azonban ki kell jelentenem, miszerint vagy az eljáró utrendőri közegek engedékenysége, vagy a nagyközönség fegyelmezetlensége követ-

keztében a kiadott rendelkezésnek kellő sikerét észlelnem nem lehetett. Eltekintve az időnként felmerülő egyes — konkrét — esetektől észlelnem kellett azt, hogy nem csak az úttárlóktól a kellő építési távolságok be nem tartatnak, de sokszor az úttárlók is beépítettnek, az útra nyíló kapuk és átjárók átereszekkel el nem láttatnak.

Ezen visszaélések hosszú sorozatban volnának előszámálhatók, s azt hiszem, hogy Nagyságod is épen úgy mint én a visszaélések fennforgását észlelte; ez okon tisztelettel kérem meg: szives kedjék saját hatásköréből a kellő szigorú intézkedéseket megtenni, az úttendőri közegeket köteleességük szigorú teljesítésére utasítani, a szolgabíráknak a kegyeletház javára leendő büntetések szigorú kiszabását elrendelni, s végre az útmunka ledolgozásának számba vétele céljából eszközöndő őszi körútja alkalmával részletes jegyzéket vezetvén a talált hiányok és mulasztásokról, teendő jelentésében a közig. bizottságnál javaslatba hozni mindazon intézkedéseket, melyek a közigazgatási bizottságnak 623.—1877. évi rendelkezése teljes érvénybe jutása érdekében szükségesek. Szives lesz Nagyságod engem is teendő intézkedései és azok eredményéről nyilvános tudatban tartani. Kiváló tisztelettel Deésen, 1880. szeptember 6-án.

Br. Bánffy Dezső s. k.,
főispán.

Felelős szerkesztő: KOVÁCS SAMU.

H I R D E T É S E K.

Haszonbér. Szolnok-Dobokamegyéhez tartozó M.-Köblös községben és határán, Deés és Szamosujvár városoktól 3 órányira, egy 600 catastralis hold szántó, kaszáló és 300 hold legelőből álló birtok, 34 $\frac{1}{3}$ telek után való regálé-jog, egy újból épített két kövő vizimalom, szőlő, gyümölcsös és jókarban lévő gazdasági épületekkel együtt 1881. április 24-től kezdve 6 vagy több évre is haszonbérbe adandó. Értekezhetni ügyvéd Bokros Eleknel Kolozsvárról, s ügyvéd Hersényi Bálintnál Deésen. 5—6

Sz. 7663.—1880.

2—2

Árverezési hirdetmény.

Csicsó-Györgyfalva községében a birtokosságot illető összesített itálárulási jog jövő 1881. év január 1-ső napjától kezdődő 3 egymásutáni évre folyó évi október hó 8-án d. e. 10 órakor Csicsó-Györgyfalva községében a körjegyzői irodán tartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek bérbe fog adatni.

Az árverési feltételek addig is a szolgabírói irodán bármikor betekintheők.

Deési járás szolgabírójától.

Deés, szeptember hó 20-án 1880.

Hatfaludi József,
szolgabíró.

Pályázati hirdetmény.

A tordavilmai körjegyzőségbe egy segédjegyző kerestetik — 200 frt évi fizetés-sel és eshetőleges mellék jövedelemmel.

Ezen állomást elnyerni óhajtok pályázatukat a körjegyzői vizsgáról szőlő és megbízhatóságukat igazoló okmányokkal felszerelthen alólirhoz folyó év október hó 15-ig beadhatják.

Tordavilmán, 1880. szeptember 20-án.

Buzura Péter,
körjegyző.

2—2

Szamosujvári járás szolgabírájától.

Sz. 6786.—1880.

3—3

Pályázati hirdetmény.

Nagy-Iklód, Késed-Szilvás és Tóthfalu községek csoportosított körjegyzői állomására.

Felhivatnak mindazok, kik ezen 400 frt évi fizetés, lakbér és irodai átalánynyal javadalmazott állomást elnyerni óhajtják, hogy szabályszerűen felszerelt pályázati kérvényüket f. évi szeptember 30-ig beadni el ne mulasztás, mivel később érkezettek figyelembe vehetők nem lesznek.

A választás folyó évi október hó 7-én d. e. 9 órakor Nagy-Iklód községben fog eszközöltetni.

Sz.-ujvár, 1880. szeptember 15-én.

Szilágyi Albert,
szolgabíró.

Szamosujvári járás szolgabírájától.

Sz. 6793.—1880.

3—3

Pályázati hirdetmény.

Lozsárd, Kis-Jenő, Onok, Tötör és Moró csoportosított községek halálózás folytán üresedésbe jött körjegyzői állomására.

Felhivatnak mindazok, kik ezen 400 frt fizetés, lakbér és irodai átalánynyal javadalmazott állomást elnyerni óhajtják, hogy szabályszerű pályázati folyamodványukat alólirhoz folyó hó 30-ig annival bizonyosabban beadni el ne mulasztás, mivel a később érkezettek tekintetbe nem vétetnek.

A választás folyó évi október 6-án d. e. 10 órakor Lozsárd községben fog megtartatni.

Sz.-ujvár, 1880. szeptember 14-én.

Szilágyi Albert,
szolgabíró.

Ménes eladás.

Néhai Gróf Kornis Miklós baczai ménesse a régi erdélyi fajból származik, — részletesen:

- 16 drb anya-kancza, abból 5 kis csikóval;
- 5 drb 3 éves csikó;
- 6 drb 2 éves csikó;
- 9 drb 1 éves csikó.

Egy drb telivér ménló kétes (apja Ibrahim, anyja Queeustown) szabadkézből jutányos áron eladó, — a vételt október hó 15-től november hó 1-ig mindennap eszközölhetni Baczán.

Bacza, 1880. szeptember 29.

Brunner Károly,
jószág-igazgató.

1—3